

OBLIKOVANJE »SISTEMA GROZD« - MANJŠIH DOMOV, GERONTOLOŠKIH CENTROV V LOKALNI SKUPNOSTI

1. Uvod

- V Sloveniji imamo 87 domov za starejše, od tega je 49 javnih in 38 zasebnih s koncesijo. Razen mreže splošnih domov za starejše je v Sloveniji 11 javnih zavodov za osebe z motnjo v duševnem razvoju ali težavami v duševnem zdravju, od tega 6 kombiniranih in 5 posebnih.
- Povprečna kapaciteta je 205 stanovalcev na dom/zavod, kar pomeni, da pokrivajo širše lokalno območje, večina sprejema stanovalce iz celotne Slovenije. Načelo lokalnega bivanja v institucionalni oskrbi je samo delno uresničena, predvsem v večjih občinah.
- V Sloveniji imamo 211 občin, vendar ima dom za starejše na svojem območju le 77 občin – vse večje občine. Občine, ki imajo do 8.700 prebivalcev, praviloma nimajo svojega doma oz. doma na svojem lokalnem področju. Kot primer: občina s približno 7.000 prebivalci in 4 % deležu oseb nad 65 let v institucionalni oskrbi (slovensko povprečje), bi po demografskih podatkih potrebovala na svojem območju dom s kapaciteto okoli 55 mest.
- Stanje je z vidika socialne pravičnosti in enakih pravic do izbora storitev in programov nesprejemljivo. Starostniki v srednjih in manjših občinah nimajo možnosti preživeti svojo starost v domačem okolju.
- V Sloveniji je doslej prevladoval pomislek, da so manjši domovi, domovi na nivoju in za nivo po obsegu srednje ali manjše lokalne skupnosti, nerentabilni oz. za uporabnike predragi. Izkušnja izhaja iz predpostavke, da je organizacijska struktura in vodenje manjšega doma preslikava organizacije večjega doma. Strukture in koncepti, ki jih poznamo v mnogih regijah zahodne Evrope dokazujejo, da je pod določenimi organizacijskimi in konceptualnimi pogoji ekonomično delovanje manjših domov primerljivo velikim. Pogoj pa je združevanje več manjših domov v en prawni subjekt, kar pomeni eno vodstvo, upravo, računovodstvo, nabavo, ... decentralno pa neposredno izvajanje institucionalne oskrbe.
- Pričujoči projekt, katerega pobudniki so srednje in manjše občin (Ivančna Gorica – 15.810, Komenda – 5.746, Loška Dolina – 3.900, Šentjernej – 6.908, Zreče – 6.389, Železniki – 6.789, Žiri - 4.890), želi kot prvi v Sloveniji uresničiti »sistem grozda« manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti, s skupnim vodenjem in upravo ter optimalno

povezavo s strukturami in potrebami lokalne skupnosti. Vzpostaviti želi delovanje medgeneracijskih središč v posameznem lokalnem okolju s programi institucionalne oskrbe, kot tudi neinstitucionalnih oblik pomoči starostnikom.

2. Teoretična izhodišča

- »Sistem grozd« (SG) manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti, bo sledil sodobnim spoznanjem in konceptom, ki se uveljavljajo v evropskem prostoru kot odziv na potrebe in želje sodobnih starostnikov. Po eni strani bo osredotočen na celodnevno institucionalno varstvo na nivoju posamezne lokalne skupnosti, ki ga bo izvajal na osnovi sodobnih konceptov dela in novejših rešitev arhitekture bivalnih prostorov. Po drugi strani bo razvijal različne programe in aktivnosti izven institucionalnih oblik skrbi za starejše.
- SG vzpostavlja institucionalno oskrbo na elementih V. generacije domov za starejše, katere notranja osnova je model gospodinjskih skupin oz. bivalnih skupin z gospodinjstvom. Le-ta ima pri ohranjanju in vzdrževanju kakovosti življenja stanovalcev več »varovalnih mehanizmov«:
 - Deluje preventivno proti vedenjskim motnjam (čustveni izbruhi, nervoznost, razdražljivost, prepirljivost) in ostalim oblikam problematičnega vedenja stanovalcev.
 - Preprečuje zlorabo in prepogosto uporabo medikamentoznih terapij (antipsihotikov) v smislu korigiranja vedenja stanovalcev.
 - Preprečuje oddaljevanje in izgubljanje ljudi od svojega okolja, svojcev, v skrajni točki od njih samih.
 - Strukture in procesi znotraj posameznih skupin so jasno definirani, pričakovanja so konsistentna, stalna, varna, in najpomembnejše: stanovalcem, tudi tistim z demenco, razumljiva.
 - Kot je bilo že omenjeno gre pri teh skupinah za simulacijo družine, to je oblike in načina bivanja, ki je podobna življenju pred prihodom v dom za starejše. V takšni strukturi se starostnik počuti bolj varnega in sprejetega, zato je kakovost bivanja višja.
 - Življenje stanovalcev še naprej zaznamujejo njim poznana vsakodnevna opravila, saj je poudarek na domačih, hišnih opravilih, kot npr. kuhanje, pospravljanje, likanje, hišna popravila, urejanje okolice, vrtnarjenje, ipd. ... Pri tem ni pomembno, ali sodelujejo stanovalci pri teh opravilih ali jih zgolj gledajo oz. podoživljajo. Koncept dela poskuša odslikavati način, tempo in navade življenja stanovalcev pred prihodom v dom.
 - Gospodinjska opravila predstavljajo najpomembnejši faktor normalizacije, saj gre za vrednote, ki so stanovalcem najbližje in poznane že iz njihovega domačega okolja, predstavljajo to, kar je v njihovih osebnostih še ostalo. Te aktivnosti podoživljajo, ponovno doživljajo in jih osmišljajo.
- SG manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti je treba vzpostaviti skladno z našo zakonodajo, predvsem v duhu Resolucije o nacionalnem programu socialnega

varstva za obdobje 2013 - 2020 in Strategija varstva starejših do leta 2010, kot zadnjega tovrstnega dokumenta na tem področju. V strategiji varstva starejših so poudarki na skrbi za izvajanje storitev in programov socialnega varstva na področju staranja ter sožitja generacij, na razvoju novih modelov pomoči družini s starim človekom, novih človeku prijaznih programov oskrbe starih ljudi in drugih podpornih socialnih mrež za kakovostno staranje ter sožitje generacij v krajevni skupnosti. Pri oskrbi in negi starih ljudi je treba najti ravnotežje med družino, novimi socialnimi programi za stare ljudi ter nastanitvijo v ustanovi.

- Doseganje ciljev mora biti na eni strani usklajeno z aktualnim Zakonom o socialnem varstvu, Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, Pravilniku o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev in še nekaterih aktov, ki ne podpirajo v celoti novejših spoznanj, vendar dopuščajo prilagoditve sodobnim konceptom npr. na področju kadrovskih normativov in tehničnih zahtevah. Po drugi strani je razvoj konceptov in novih programov možen le ob dopuščanju projektnega pristopa in preizkušanja novih, zakonsko še ne opredeljenih rešitev, da bi na ta način preverili vzdržnost novitet in transformacij.

3. Strateška izhodišča »Sistema grozd« - manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti

Vsebinski vidik strateških izhodišč:

- SG je na nivoju ideje nastal v krogu vodilnih v sedmih relativno manjših občinah. Strokovne podlage je oblikovala družba FIRIS IMPERL d.o.o., ki že tretje desetletje dela na področju izobraževanja zaposlenih v sistemu socialnega varstva in razvoju konceptov ter organizacijskega sistema oskrbe starejših ter Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, ki se ukvarja z razvojnim in akcijsko-raziskovalnem uvajanjem novih programov skrbi za staro populacijo in za medgeneracijsko sožitje.
- Projekt SG - manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti potrebuje skupni imenovalac, to pa je upravljalac oz. ustanovitelj enovitega sistema grozda manjših gerontoloških centrov posameznih lokalnih skupnosti, kjer bo na voljo kontinuum storitev in programov od preventivnih, deinstitutionalnih do polinstitutionalnih ter institucionalnih.
- SG je sistem manjših gerontoloških centrov s kapaciteto domskega dela največ do 60 mest.

- Programi SG omogočajo, »da dosedanje življenje poteka normalno naprej«, saj omogočajo izvedbo potrebnih storitev v vsakokratni lokalni skupnosti – vsi kontakti in socialna mreža se v glavnem ohranja in nadaljuje.
- SG zahteva intenzivnejšo povezavo z lokalnim okoljem, vzpostavitev socialne interakcije in integracijo občanov lokalne skupnosti v skupno skrb za dobrobit starostnikov in oseb s posebnimi potrebami.
- Zaradi smiselno organizirane skupnosti malih gerontoloških centrov oz. domov je ekonomija poslovanja enaka poslovanju velikega doma, ki mnoge starostnike sili v prekinitev povezave z domačim okoljem, obenem pa velike ustanove praviloma nudijo manj domačnosti kot male.
- Ker projekt pomeni razširitev dosedanje mreže javne službe na področju institucionalne oskrbe starejših, je pogojen z javnim razpisom za podelitev koncesije za opravljanje institucionalnega varstva v domovih za starejše. Ker gre pri tem tudi za politično odločitev, je vloga občin oz. njihovih županov v tej fazi zelo pomembna.
- V primeru uskladitve interesov in posledično javnega razpisa, morajo zainteresirane občine pridobiti soinvestitorja in bodočega upravljalca SG. Gre za koncept javno zasebnega partnerstva, saj bi bila občina solastnik manjšega dela (vložek občin bi bila predvsem komunalno opremljena zemljišča za izgradnjo gerontološkega centra z domom, po dogovoru tudi infrastruktura za »mehke« oz. deinstitutionalizirane programe). Pri iskanju soinvestitorja in upravljalca SG se enakovredno upoštevajo tako naši kot tuji pravni subjekti, ki so registrirani za izvajanje oskrbe starejših in izkazujejo interes po sodobnih oblikah dela.
- Glede na to, da je inovativen projekt, ki vnaša pomembno spremembo v smeri boljše kakovosti oskrbe starejših v Sloveniji, se pričakujejo tudi dodatna nepovratna sredstva države in/ali EU skladov.

Operativni vidik strateških izhodišč:

- K projektu SG - manjši domovi, gerontološki centri v lokalni skupnosti, pristopajo naslednje občine: Ivančna Gorica, Komenda, Loška Dolina, Šentjernej, Zreče, Železniki in Žiri. Omenjene občine s pogodbo oblikujejo KONZORCIJ, ki je nosilec projekta.
- Konzorcij imenuje delovno skupino za izdelavo projekta SG - manjši domovi, gerontološki centri v lokalni skupnosti, katerega vsebina so teoretična izhodišča,

strateška izhodišča, zapis projekta (izhodišča, namen, cilji, analiza tveganj, analiza vplivnih dejavnikov, WBS struktura /work breakdown structure/, terminski plan, plan stroškov projekta in sitem spremljanja projekta). Kot delovna paketa v WBS strukturi sta tudi idejna zasnova in investicijski program za posamezno občino, članico konzorcija.

- Konzorcij imenuje pogajalsko skupino za pogajanje s pristojnim ministrstvom, da objavi razpis za pridobitev koncesije in pridobitev nepovratnih sredstev (za deinstitutionalizacijo oskrbe starejših in sredstev iz EU skladov).
- Delovna skupina konzorcija pripravi razpis za izbor upravljavca oz. soinvestitorja SG - manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti v smislu javno zasebnega partnerstva.
- Izbrani zasebni investitor oz. bodoči upravljelec SG, ki ga izbere konzorcij občin, kandidira na javnem razpisu za podelitev koncesije in sklene koncesijsko pogodbo.
- Občine, članice konzorcija, sklenejo z upravljalcem SG pogodbo o sodelovanju na področju upravljanja (skladno z vložkom pri javno zasebnem partnerstvu) in izvajanja programa.
- Upravljelec ima možnost pri izdelavi projekta za pridobivanja gradbenega dovoljenja dopolniti prostorsko zasnovo idejnega projekta (idejne zasnove) skladno s specifičnostmi izvajanja programa. Pri tem sodeluje predvideni direktor SG s predvidenimi vodji domov na nivoju posameznih občin.
- Vsaka občina, članica konzorcija, zagotovi komunalno opremljeno zemljišče za izgradnjo doma – gerontološkega centra v lokalni skupnosti.
- Komunalno opremljeno zemljišče za izgradnjo doma – gerontološkega centra v lokalni skupnosti je minimalni delež občine kot javnega partnerja.

4. Kaj prinaša projekt SG - manjši domovi, gerontološki centri v lokalni skupnosti

- Starostniki dobijo, kljub relativno manjši občini možnost za oskrbo in varstvo v lastni lokalni skupnosti. Primerjalno z večjimi občinami, ki imajo razvite oblike oskrbe starejših v lastnem okolju, pridobivajo tudi manjše sorazmerno enake možnosti zagotavljanja njim primernih storitev in programov.

- V Sloveniji bi vzpostavili manjši sistem uporabnikom prijaznih in domačih malih domov, kjer je lažje uvesti procese normalizacije in integracije.
- SG omogoča, kljub manjšim domovom racionalno poslovanje in uporabnikom (stanovalcem) sorazmerno enako ceno, kot jo nudijo večji domovi. Sedem načrtovanih malih domov – gerontoloških centrov v lokalni skupnosti bo imelo skupno vodstvo, upravo z računovodstvom, skupno nabavo, poenoten management razvoja kadrov in upravljanja kakovosti.
- Domovi – gerontološki centri bodo vzpostavljeni z namenom pokriti potrebe vseh starostnikov in invalidnih oseb na nivoju lokalne skupnosti.
- V sklopu domov – gerontoloških centrov v lokalni skupnosti bo razen institucionalne 24 urne oskrbe starejših in invalidnih oseb poskrbljeno tudi za druge oblike pol- in izveninstitucionalne oskrbe, kamor sodijo oskrbovana stanovanja, začasna namestitve, dnevno varstvo, pomoč na domu, suport (svetovanje, izobraževanje) družinam z osebami z demenco, izvajanja različnih aktivnosti za starostnike v lokalnem okolju, klubski programi ipd. Omenjeni programi bodo različno prisotni v lokalnih skupnostih, odvisno od njihovih potreb in objektivnih možnosti.
- V domovih – gerontoloških centrih v lokalni skupnosti bo vzpostavljena sinergija delovanja med izvajalcem doma in lokalno skupnostjo, vključno z nevladnimi organizacijami ter prostovoljci.
- Pri večini vključenih občin je precejšnji del prebivalcev iz podeželskega, demografsko ogroženega okolja. Projekt bo omogočil vsaj 200 novih delovnih mest in s tem ohranjanja prebivalstva v lokalnem okolju.

+++++

5. Teoretična izhodišča

- »Sistem grozd« manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti (SG), bo sledil sodobnim spoznanjem in konceptom, ki se uveljavljajo v evropskem prostoru kot odziv na potrebe in želje sodobnih starostnikov. Po eni strani bo osredotočen na celodnevno institucionalno varstvo na nivoju posamezne lokalne skupnosti, ki ga bo izvajal na osnovi sodobnih konceptov dela in novejših rešitev arhitekture bivalnih prostorov. Po drugi strani bo razvijal različne programe in aktivnosti izven institucionalnih oblik skrbi za starejše.

Na vsebinskem nivoju bo SG vzpostavil konceptualno spremembo v smislu prehoda iz t. i. funkcionalne k odnosni negi/oskrbi z *referenčnim pristop* in filozofijo modela gospodinjских skupin oz. bivalnih skupin z gospodinjstvom, kjer se nadomesti »primat nege« s »primatom bivanja in zaupljivega ter uglašenege odnosa«. To pomeni, da gospodinjška oskrba nima samo spremljevalne vloge ob negi, temveč postane glavno področje dejavnosti oskrbe stanovalcev.

Lastna soba, kot prvi pomembni tip prostora predstavlja za stanovalca primarni teritorij, ki je zanj osrednjega pomena. Le-ta omogoča, da se lahko človek umakne, kadar hoče imeti mir. Zato bo SG dal prednost enoposteljnimi sobam, kjer človek lažje ohranja svoje dostojanstvo in zasebnost.

Drugi pomembni tip prostora za stanovalce je t. i. socialni prostor bivalne oz. gospodinjске skupine. Prednost življenja v skupnosti je, da se ljudje lahko vzajemno podpirajo in varujejo. Načelo »življenja v socialnem okolju skupine« omogoča večjo medsebojno emocionalno in socialno izmenjavo. Model gospodinjских skupin in njim sorodnih bivalnih skupin celostno podpira osebnostno integriteto starostnikov in ustvarja kulturo usklajenih odnosov (naravnano na osebo). Gre za fleksibilno bivalno okolje, ki se funkcionalno prilagaja stanovalcem. Ustvarja namreč podobo družine in družinskega življenja, kot so ga starostniki vajeni od doma. Odslikava družinskega stila bivanja pomembno vpliva na funkcioniranje starostnikov, saj smo ljudje socialna bitja, izrednega, eksistenčnega pomena, pa nam predstavljajo interpersonalna razmerja. SG bo vzpostavljala pregledne skupine stanovalcev po možnosti s podobnim stilom življenja.

Tretje pomembno načelo sodobne institucionalne oskrbe starejših je »življenje v javnem okolju neposredne lokalne skupnosti«. To pomeni, da mora starostnik ostati v določenem pomenu v dinamičnem kontaktu z okoljem, kjer je prej deloval oz. živel. Bivanje v svojem domu oz. v znanem okolju, za katero sta značilna skupna identiteta in socialna interakcija občanov, je prednostna potreba prebivalcev in ustreza temeljni pravici do samostojnega odločanja in avtonomije.

V tem smislu je potrebno vzpostaviti spoštuječe družbeno okolje, kjer bodo tako občani lokalne skupnosti kot stanovalci doma prevzemali vzajemno odgovornost.

Tudi svojci začutijo, da načelo »življenja v javnem okolju« povečuje kakovost življenja, saj razširja možnosti za stanovalce. To jih pomirja, ker vedo, da so njihovi svojci v dobrih rokah. Niso samo stanovalci tisti, ki v stacionarnih oblikah bivanja doživljajo dolgočasje in ure brezdelja, ki negativno vplivajo na njihovo počutje. Tudi svojci imajo med obiski pogosto občutek, da je v domu »premalo življenja«, da ne vedo več, o čem naj bi se pogovarjali s svojimi svojci. Toliko lažje je tako stanovalcem kot tudi svojcem, če ponuja dom živahno dogajanje. Kadar svojci med obiskom nekaj skupaj počnejo s stanovalci, postanejo obiski bolj zanimivi tudi zanje.

Zaposleni v avtonomnih delovnih timih na nivoju posamezne bivalne oz. gospodinjске skupine so dodeljeni eni skupini stanovalcev in pri njih izvajajo v velikem obsegu vsi vse (osnova in socialna oskrba, organizacija ter izvedba gospodinjškega dela in organizacija življenja v skupini). Zaposleni ne glede na profil se dodatno izobrazijo, postanejo tako »univerzalni« delavci z »mešanimi« oz. »zamegljenimi« vlogami. Razlike so le pri storitvah, ki so dodeljene višje izobraženim profilom s področja zdravstvene nege.

S svojo vsebino ima model gospodinjških skupin oz. bivalnih skupin z gospodinjstvom, ki jih vzpostavlja SG, pri ohranjanju in vzdrževanju kakovosti življenja stanovalcev več »varovalnih mehanizmov«:

- deluje preventivno proti izzivalnemu, agresivnemu vedenju, obtoževanju, prepirom in ostalim oblikam antisocialnega vedenja stanovalcev;
- preprečuje zlorabo in prepogosto uporabo medikamentoznih terapij (antipsihotikov) v smislu korigiranja vedenja stanovalcev;
- preprečuje oddaljevanje in izgubljanje ljudi od svojega okolja, svojcev, v skrajni točki od njih samih;
- strukture in procesi znotraj posameznih skupin so jasno definirani, pričakovanja so konsistentna, stalna, varna, in najpomembnejše stanovalcem, tudi tistim z demenco, razumljiva.
- Kot je bilo že omenjeno gre pri teh skupinah za simulacijo družine, to je oblike in načina bivanja, ki je podobna življenju pred prihodom v dom za starejše. V takšni strukturi se starostnik počuti bolj varnega in sprejetega, zato je kakovost bivanja višja.
- Življenje stanovalcev še naprej zaznamujejo njim domača opravila, saj je poudarek na domačih, hišnih opravilih, kot npr. kuhanje, pospravljanje, likanje, hišna popravila, urejanje okolice, vrtnarjenje, ipd. ... Pri tem ni pomembno ali sodelujejo stanovalci pri teh opravilih ali jih zgolj gledajo oz. podoživljajo. Koncept dela poskuša odslikavati način, tempo in posebnosti življenja stanovalcev preden so prišli v dom.

- Gospodinska opravila predstavljajo najpomembnejši faktor normalizacije, saj gre za vrednote, ki so stanovalcu najbližje in poznane že iz njihovega domačega okolja, predstavljajo to, kar je v njihovih osebnostih še ostalo. Te aktivnosti podoživljajo, ponovno doživljajo in jih osmišljajo.

Pomemben faktor pri uvajanju koncepta tovrstnih skupin so delavci oz. zaposleni. Gospodinje, socialni oskrbovalci in zdravstveno osebje v posameznem referenčnem timu so sokreatorji življenja v posameznih skupinah. Prav zato morajo biti zaposleni dobro izobraženi – predvsem s področja dela z ljudmi z demenco, gerontologije, gerontopsihiatrije, specialne pedagogike in se stalno strokovno izpopolnjevati, skladno z novimi spoznanji in razvojem področja varstva starostnikov.

»Sistem grozd« manjših domov, gerontoloških centrov v lokalni skupnosti je treba vzpostaviti skladno z našo zakonodajo, predvsem v duhu Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013 - 2020 in Strategija varstva starejših do leta 2010, kot zadnjega tovrstnega dokumenta na tem področju. V strategiji varstva starejših so poudarki na skrbi za izvajanje storitev in programov socialnega varstva na področju staranja in sožitja generacij, na razvoju novih modelov pomoči družini s starim človekom, novih človeku prijaznih programov oskrbe starih ljudi in drugih podpornih socialnih mrež za kakovostno staranje in sožitje generacij v krajevni skupnosti. Pri oskrbi in negi starih ljudi je treba najti ravnotežje med družino, novimi socialnimi programi za stare ljudi ter nastanitvijo v ustanovi.

Doseganje teh ciljev mora biti na eni strani usklajeno z aktualnim Zakonom o socialnem varstvu, Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, Pravilniku o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev in še nekaterih aktov, ki ne podpirajo v celoti novejša spoznanja, vendar pa dopuščajo prilagoditve sodobnim konceptom npr. na področju kadrovskih normativov in tehničnih zahtevah. Po drugi strani je razvoj konceptov in novih programov možen le ob dopuščanju projektnega pristopa in preizkušanja novih, zakonsko še ne opredeljenih rešitev, da bi na ta način preverili vzdržnost novitet in transformacij.

1.3 Cilji investicije

- Ureditev prostorov za celodnevno oskrbo 41 starostnikov v treh gospodinjstvih skupinah oz. bivalnih skupinah z gospodinjstvom (**sob ali apartmajev** z lastnimi kopalnicami, **socialnih prostorov** posameznih bivalnih skupinah) skladno s Pravilnikom o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialno varstvenih storitev (Ur. l. RS, št. 67/07) in sodobnimi izhodišči zasnove domov za starejše.
- Ureditev prostorov za oskrbo zadnjega stadija oseb z demenco v obliki **OAZE** za 7 stanovalcev.
- Ureditev sobe za **paliativno oskrbo** stanovalcev MGS Žiri kot tudi oseb iz lokalne skupnosti, ki si želijo preživeti kakovostno zadnjo fazo življenja in je to skladno z željo njihovih svojcev (z možnostjo prenočevanja svojca).
- Ureditev **prostorov za skupni program MGS Žiri**, ki omogoča aktivnosti, primerljive z lokalnim okoljem. Med te prostore sodi kavarna, klubski oz. prostor za dnevne aktivnosti, kapelica in prostor za vodno terapijo.
- Ureditev **prostorov za ambulantni program MGS Žiri**, kamor sodita prostora za vodjo programa in prostor za socialne oskrbovalke na domu.
- Omogočiti **povezavo delovanja MGS Žiri in ZD Žiri** v smislu integriranega pristopa koriščenja storitev zdravstvenega varstva (storitve zdravnika in fizioterapevte) z fizično povezavo domskega dela MGS Žiri z ZD Žiri (z mostičkom).
- Omogočiti v vsaki gospodinski skupini oz. bivalni skupini z gospodinjstvom dodatni mesto ali dva za **dnevno varstvo** starostnikov (potencialnih uporabnikov) iz lokalne skupnosti.
- Urediti manjši prostor za izvedbo storitev **pedikure in frizerskih storitev** za stanovalce doma.

2.2 Utemeljitev upravičenosti investicije

Investicija v MGS Žiri je opravičena iz naslednjih razlogov:

1. Občina Žiri za svoje občane nima zagotovljene institucionalne oskrbe starejših, prav tako ne alternativnih oblik, kot so oskrbovana stanovanja in kratkočasne namestitve. Skladno s sodobnimi pristopi je dolžnost vsake lokalne skupnosti, da v lastnem okolju poskrbi za svoje občane, potrebne storitev oskrbe in nege.
2. Občino Žiri obkrožuje nekaj občin, ki prav tako nimajo zagotovljenega

organiziranega varstva starejših. Med temi sta predvsem občini Gorenja vas in Cerklje, katerih občani bodo z MGS Žiri pridobili možnost koriščenja institucionalne oskrbe v bližini domačega kraja. Gorenja vas je npr. oddaljena od naselja Žiri le 11 km.

3. Predstavniki Občine Žiri in prebivalci občine se že več let intenzivno pripravljajo na ustanovitev MGS Žiri. Za ta projekt so visoko motivirani, za realizacijo projekta so zagotovili ustrezne pogoje, med drugim so v občinskem prostorskem načrtu zagotovili kakovostno gradbeno parcelo v centru naselja.